

Severočeská továrna na žárovky Zimmer a Zschocke

Severočeská továrna na žárovky *Zimmer a Zschocke* (Nordböhmisches Glühlampenfabrik Zimmer u. Zschocke) vznikla v Ústí nad Labem roku 1919 jako zahraniční pobočka drážďanské firmy *Zschocke a. com.* Mateřská továrna i její česká dcera produkovaly výrobky značky Meteor, která byla v meziválečném období na československém trhu poměrně populární. Výrobce se řadil mezi tři nejvýznamnější producenty žárovek v ČSR vedle ostravské firmy *Lux* a pražské *Elektro*, přičemž výrobní sortiment zahrnoval žárovky od 15 do 1 000 W a roční kapacita představovala 1 000 000 kusů. Před válkou firma zaměstnávala okolo sto dvaceti pracovníků, majiteli byli Arnold Zimmer a ing. Werner Zschocke a výrobní závody stály v průmyslové zóně Předlice v ulici Na Luhách. Firma dlouhou dobu vzdorovala celosvětovému kartelu vedenému švýcarskou žárovkárnou *Phöbus* ze Ženevy, který disponoval řadou patentů, např. na plynové výbojky, a teprve v roce 1934 ke kartelu přistoupili i Zimmer a Zschocke.

Továrna byla zkonfiskována jako německý majetek podle Dekretů prezidenta Beneše a 12. června 1945 ji převzala národní správa. Ta se poměrně rychle zbavila zaměstnanců německé národnosti a nahradila je Čechoslováky, byť zvládla obsadit pouze polovinu předválečného stavu. 85 % tvořily ženy. V poválečné hospodářské nouzi chyběl kvalitní plyn na plnění vysokowattových žárovek a výroba dlouhodobě nedosáhla předválečného výkonu. Přesto částečně dokázala uspokojit některým sortimentem i export. Následně výrobu zastřelil národní podnik *Tesla Holešovice* a ústecký podnik se stal jedním z jeho sedmi pobočných závodů. Společnost v roce 2000 zkrachovala. Dnes tradice výroby žárovek v Česku pokračuje už jen v Králíkách.

V Ústí nad Labem působila od roku 1914 ještě jedna továrna na žárovky, a to pobočka berlínské firmy *J. Plechati* pod názvem *Česká žárovkárna* (Böhmische Glühlampenwerke). Její produktová značka byla Wattos, v roce 1931 zaměstnávala sto padesát lidí a výrobní areál měla v Jateční ulici.

Literatura:

Podlipský, Čeněk – Šolc, Vilém: Ústí nad Labem Srdce českého severu, Brno 1947, s. 82

Záře žárovkového monopolu definitivně zhasla, redakce euro.cz, 14. 4. 2008, dostupné z: <https://www.euro.cz/clanky/zare-zarovkoveho-monopolu-definitivne-zhasla-889586/> [citováno 30. 1. 2019].

Kaiser, Vladimír – Kaiserová, Kristína ed.: Dějiny města Ústí n. L. Ústí n. L. 1995, s. 129

Pragertagblatt, nr. 267, 14. 11. 1934, s. 8

Linzen Tagespost, nr. 89, 16. 4. 1929, s. 9